

TUO-10 Kolehmainen Ismo(UM), Lankinen
Mari(UM), Nikulainen Jukka(UM),
Blomberg Niina(UM), Kuurma
Petri(UM), Vilma Peltonen (GEN)
08.03.2021
JULKINEN

Asia

WTO:n useanväliset aloitteet; tilannekatsaus

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Johdanto/tausta

Maailman kauppajärjestö WTO:n Buenos Airesissa joulukuussa 2017 pidetyssä ministerikokouksessa (MC 11) osa jäsenkunnasta antoi neljä yhteisjulistusta, jotka käynnistivät useanvälisen työn sähköisen kaupan, palveluiden kotimaisen sääntelyn, investointien helpottamisen sekä mikro-, pienten ja keskisuurten (MSME) yritysten osalta.

Päättymistä useanvälisiin (plurilateral) aloitteisiin voidaan pitää seurauksena WTO:n monenvälisen (multilateral) neuvotteluraiteen pitkään jatkuneista haasteista. Haasteita on ohitettu aiemminkin useanvälisesti, esimerkiksi informaatioteknologiasopimus (ITA, nyt 82 osapuolta). Esimerkiksi sähköisen kaupan työohjelma on perustettu WTO:lle jo vuonna 1998, mutta merkittävän sähköisten toimitusten tullittomuutta koskevan päätöksen jälkeen työohjelma ei ole onnistunut tekemään mitään tuntuja avauksia tämän hyvin keskeiseksi nousseen kaupankäynnin muodon suhteen. Vastaavasti palveluiden kotimaisen sääntelyn osalta on pyritty kehittämään sääntöjä palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) mandaatin mukaisesti jo parikymmentä vuotta ilman merkittävää edistystä. Investoinneista keskusteltiin varsin laaja-alaisesti kauppa ja investoinnit - työryhmässä 2000-luvun alussa osana ns. Singaporen aiheiden käsittelyä, mutta työryhmän työ päättyi käytännössä Cancunin ministerikokouksessa 2003. Myös tämän osalta useanvälinen väylä oli houkutteleva, vaikkakin keskustelujen kate oli paljon alkuperäistä kapeampi.

Temaattisten keskustelujen jälkeen kaikissa neuvotteluissa on sittemmin siirrytty konkreettisiin tekstin neuvotteluihin. MSME-yritysten epävirallinen työryhmä on edennyt pisimmälle ja hyväksynyt joulukuussa 2020 mikro-, pienten ja keskisuurten yritysten asemaa helpottavan paketin. Vaikka paketti koostuu vain suosituksista, se oli ensimmäinen konkreettinen saavutus useanvälisissä aloitteissa ja sen arvo poliittisena signaalina on tärkeä. Seuraavaan ministerikokoukseen mennessä on tavoitteena saada neuvottelut päätökseen myös palveluiden kotimaisesta sääntelystä. Investointien helpottamisen ja sähköisen kaupan osalta neuvottelut jatkuvat pidempään, ja etenkin sähköisen kaupan osalta edessä on vielä vaativia neuvotteluja vaikeiden aiheiden osalta. Koronapandemia on tuonut lisähaasteen neuvotteluille. Kevään 2020 pysähtymisen jälkeen syksyllä neuvotteluja jatkettiin virtuaalisina. Aikaeroistakin johtuen neuvottelujen intensiteetti ei ole täysin entisellään.

Jännitteisessä kauppapoliittisessa tilanteessa, jossa WTO:n monenväliset neuvottelut ovat pitkälti pysähdyksissä, useanvälisiä neuvotteluja voidaan pitää valopilkkana. Eteneminen halukkaiden jäsenten kesken eli useanvälinen raide jäänee myös monissa muissa WTO:n puitteissa käsiteltävissä aloitteissa ainoaksi vaihtoehdoksi saada uutta kauppapoliittista sääntelyä aikaan. Vaikka selvä enemmistö WTO:n jäsenistä on mukana yhdessä tai useammassa useanvälisessä aloitteessa, useanväliset neuvottelut eivät nauti WTO:ssa kaikkien hyväksyntää. Näiden neuvottelujen lopputulosten suhde WTO-arkkitehtuuriin on vielä ratkaisematta.

Tämän muistion tarkoituksena on **kuvata tämänhetkisiä neuvottelutilanteita yleisesti.**

Sähköinen kauppa

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Sähköisen kaupan useanvälisiä neuvotteluja on käyty WTO:ssa kevästä 2019 alkaen. Neuvosto hyväksyi neuvotteluita koskevat lisäneuvotteluohjeet ulkoasianneuvostossa (kauppa) 27. toukokuuta 2019.

Aloitteessa on nyt mukana **86 WTO:n jäsentä**¹, jotka vastaavat yhdessä yli 90 prosentista maailmankaupasta. Australia, Japani ja Singapore toimivat neuvotteluiden puheenjohtajina. Kaikilla WTO:n jäsenillä on pääsy sähköisen kaupan neuvotteluiden teksteihin ja aloitteen kokoukset ovat avoinna kaikille jäsenille.

Neuvottelut etenivät tasaisesti ennen koronapandemian alkua ja vuoden 2020 haasteista huolimatta edistystä on saatu aikaan jatkuvasti, vaikkakin hitaammin kuin normaaliolosuhteissa. Syksystä 2020 alkaen neuvotteluita on käyty hybridi- ja virtuaalikokoonpanoissa täysistunnoissa ja pienryhmissä. Syksyllä neuvotteluissa keskityttiin helpompiin aiheisiin kuten sähköisiin allekirjoituksiin ja roskapostiin. Yhdistetty kooste tähän mennessä tehdyistä tekstiehdotuksista ja niihin neuvotteluissa tulleista muokausehdotuksista jaettiin osallistujille joulukuun 2020 alussa ja työtä jatketaan tämän pohjalta. Kuluvana vuonna on tarkoitus tiivistää keskusteluja myös vaikeampien aiheiden kuten rajat ylittävien tietovirtojen osalta. Kokouksia pidetään noin kerran kuussa, ja kokousten välissä neuvotteluja käydään myös pienryhmissä. WTO:n seuraavaan ministerikokoukseen (joulukuu 2021) mennessä tavoitteena on saada aikaan mahdollisimman paljon edistystä, vaikka valmiiksi neuvotteluja ei vielä tulla saamaan.

COVID-19 pandemia on entisestään alleviivannut sähköisen kaupankäynnin merkitystä ja globaalia luonnetta sekä samalla kansainvälisen sääntökehityksen luomisen tärkeyttä. Digitaalisuudella tulee olemaan keskeinen merkitys myös pandemiasta toivuttaessa. Komission kauppapoliittisessa tiedonannossa (helmikuu 2021) sähköinen kauppa on todettu yhdeksi EU:n prioriteeteista.

EU:n kannat neuvotteluihin valmistellaan neuvoston kauppapoliittisessa komiteassa (palvelut ja investoinnit), joka käsittelee neuvotteluita säännöllisesti.

Sähköisen kaupan useanvälisten neuvottelujen aloittamisesta on annettu eduskunnalle selvitys 9.5.2019 E-kirjeellä E 5/2019 vp. Tämän kirjeen tarkoituksena on kuvata tämän hetkistä

¹ Aloitteen jäsenet vuoden 2021 alussa: Albania, Argentiina, Australia, Bahrain, Benin, Brasilia, Brunei, Burkina Faso, Chile, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Etelä-Korea, EU (=27), Filippiinit, Georgia, Guatemala, Honduras, Hongkong, Indonesia, Japani, Islanti, Iso-Britannia, Israel, Kamerun, Kanada, Kazakstan, Kenia, Kiina, Kolumbia, Kuwait, Laos, Liechtenstein, Malesia, Meksiko, Moldova, Mongolia, Montenegro, Myanmar, Nicaragua, Nigeria, Norja, Norsunluurannikko, Panama, Paraguay, Peru, Pohjois-Makedonia, Qatar, Saudi-Arabia, Singapore, Sveitsi, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Ukraina, Uusi-Seelanti, Uruguay, Venäjä, Yhdistyneet arabiemiirikunnat, Yhdysvallat.

neuvottelutilannetta; neuvottelujen sisältöön palataan yksityiskohtaisemmin tekstoneuvottelujen edettyä.

Suomen kanta

Valtioneuvosto katsoo, että WTO:n useanväliset sähköisen kaupan neuvottelut tulee nähdä oleellisena osana EU:n kokonaisvaltaista strategiaa unionin digitaalisen kilpailukyvyn parantamiseksi ja pandemiasta toipumiseksi. Kaikkien strategian osien tulee tukea toisiaan saumattomasti.

Tulosten saaminen sähköisen kaupan neuvotteluissa olisi tärkeää myös Maailman kauppajärjestön uskottavuuden ja relevanssin kannalta, sekä kansainvälisen kaupan sääntelyn kehittämiseksi vastaamaan paremmin globaalin kaupan todellisuutta.

Pääasiallinen sisältö

Sähköisen kaupan neuvotteluissa aiheita käsitellään eri teemojen alla. Näitä teemoja ovat sähköisen kaupan helpottaminen/mahdollistaminen, sähköinen kauppa ja avoimuus, sähköinen kauppa ja luottamus, poikkileikkaavat kysymykset (kuten läpinäkyvyys), televiestintä, markkinoillepääsy sekä yleiset määräykset (kuten sopimuksen kate ja poikkeukset). Teksti koostuu osallistujien tekemistä ehdotuksista.

Tavoitteena on saada aikaan yhteisiä sääntöjä, jotka menevät nykyisiä WTO-sääntöjä pidemmälle ja jotka tuottavat merkittävää hyötyä yrityksille ja kuluttajille. Yhteiset säännöt sähköisessä kaupassa toisivat konkreettista hyötyä suomalaisyrityksille lisäämällä toimintaympäristön vakautta ja selkeyttä sekä pienentämällä sääntelyn pirstoutuneisuutta ja päällekkäisyyttä. Sähköisen kaupan neuvotteluissa on mukana merkittävä osa suomalaisyritysten kohdemarkkinoista. Sähköistä kauppaa koskeva sopimus tukisi myös laajempaa tavoitetta WTO:n uudenaikaistamisesta.

Neuvottelut ovat tähän mennessä edenneet hyvin esimerkiksi sähköisten allekirjoitusten ja tunnistautumisen, paperittoman kaupan, sähköisten toimitusten tullittomuuden, julkishallinnon avoimen datan, internetiin pääsyn, kuluttajansuojan, roskapostin ja lähdekoodien suojaamisen osalta. Neuvotteluissa ollaan nyt siirtymässä käsittelemään tarkemmin myös haastavampia aiheita.

Neuvotteluiden korkeatasoisen lopputuloksen ja vaikuttavuuden suhteen tärkein aihe eli rajat ylittävät tietovirrät on myös vaikein neuvoteltavista aiheista. Esimerkiksi henkilötietojen suoja koskevia sääntöjä ja sopimusmalleja rajat ylittävälle henkilötietojen siirroille on lukuisia erilaisia. EU:lla on tämän suhteen hyvin selkeä mandaatti ja linja. EU ei tule sitoutumaan sellaisiin velvoitteisiin, jotka voisivat vaikuttaa heikentävästi sen henkilötietojen suoja koskevaan säädöskehikseen. Markkinoillepääsy on myös merkittävä ja samalla vaikea kysymys. Se, miten laaja sopimuksesta tulee, eli mitä aiheita sopimukseen lopulta sisällytetään, on myös vielä tässä vaiheessa avoinna.

Palveluiden kotimainen sääntely

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvotteluja palvelujen kotimaisesta sääntelystä edellytetään WTO:n palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) VI artiklan 4 kohdassa. Kotimaisen sääntelyn säännöt koskevat lupa- ja pätevyysvaatimuksia ja niihin liittyviä menettelyjä sekä teknisiä standardeja. Tavoitteena on luoda hyvää sääntelykäytäntöä, joka edistää palvelukauppaa ja lisää sen läpinäkyvyyttä sekä ennustettavuutta.

Työtä asian tiimoilta on tehty monenvälisesti WTO:n palveluiden kotimaisen sääntelyn työryhmän (Working Party on Domestic Regulation, WPDR) toimesta jo yli kaksikymmentä vuotta ilman läpimurtoa. Tehty työ on kuitenkin antanut hyvän pohjan Buenos Airesin ministerikokouksessa käynnistyneelle useanvälisen aloitteen työlle.

Useanvälisen aloitteen tekstipohjaisia neuvotteluita on käyty aloitteeseen osallistuvien maiden kesken keväästä 2018 lähtien ja ne ovat edenneet jo pitkälle. Vuoden 2021 alkaessa neuvotteluteksti on pitkälti valmis, mutta muutamia avoimia kysymyksiä on vielä sopimatta. Keväällä 2021 kokoustahti jatkuu kerran kuussa järjestettävillä kokouksilla ja tavoitteena on saada neuvottelut päätökseen seuraavaan WTO:n ministerikokoukseen mennessä. Aloitteessa on tällä hetkellä mukana 63 jäsentä², jotka kattavat yhteensä yli 73 prosenttia maailman palvelukaupasta. Jäsenten määrä on kuitenkin useanvälisistä aloitteista pienin, joten uusia jäseniä pyritään saamaan mukaan aloitteeseen. Tavoitteena on myös viestittää yrityskentälle aloitteen sisällöstä ja hyödyistä.

EU:n kannat neuvotteluihin valmistellaan neuvoston kauppapoliittisessa komiteassa (palvelut ja investoinnit), joka käsittelee neuvotteluita säännöllisesti.

Neuvottelujen tarkempaan sisältöön palataan U-kirjelmällä.

Suomen kanta

Valtioneuvosto kannattaa tavoitetta luoda palveluiden kotimaiseen sääntelyyn yhteisiä periaatteita ja velvollisuuksia, joilla pystyttäisiin vaikuttamaan tehokkaasti palvelukaupan edistämiseen, läpinäkyvyyteen ja ennustettavuuteen.

Valtioneuvosto pitää hyvänä, että aloite edistää yrityselämän luottamusta palvelukaupan sääntöihin nykyistä yhteneväisemmin GATS:in velvoitteita pidemmälle ja siten tehostaa rajat ylittävää palvelukauppaa.

Valtioneuvosto tukee myös tavoitetta sopimuksesta, johon osallistuisi mahdollisimman laaja joukko WTO-jäseniä.

Pääasiallinen sisältö

Neuvotteluiden tavoitteena on sopia viranomaistoimintaa koskevista velvoitteista, kuten lakien ja säädösten tai toimilupaa tai asiantuntijan pätevyyttä koskevien vaatimusten tiedottamisesta ja lupamenettelyiden syrjimättömyydestä. Tavoitteena on näin varmistaa, että palvelukaupassa lisensejä, lupia ja kelpoisuusvaatimuksia koskevat hakumenettelyt ja kriteerit ovat tasapuolisia, kohtuullisia ja läpinäkyviä, antavat hakijoille mahdollisuuden saada tietoa hakemuksensa tilanteesta, eivätkä toimi kaupankäynnin piiloesteinä. Aloitteen sisältämät säännöt on muotoiltu olemaan yhteneväisiä WTO:n jäsenmaiden monimuotoisten sääntelyiden ja lähestymistapojen kanssa. Ne täydentävät GATS:in jo sisältämiä velvollisuuksia ja tarjoavat joustavuutta hallituksille panna täytäntöön sääntöjä kansallisesti. EU sisällyttää vastaavia määräyksiä myös kahdenvälisiin vapaakauppasopimuksiinsa.

Säännöt on neuvoteltu referenssipaperin muotoon. Paperissa on täsmennetty sääntöjen sisältöjä ja katetta, kuten esimerkiksi viranomaisille osoitettujen hakemusten käsittelyä ja maksuja tai tietyn palvelutarjoajan pätevyysvaatimusten arviointiprosessia. Samoin tekstissä on yleisiä periaatteita, kuten esimerkiksi kehitysmaille osoitettuja siirtymäaikoja, teknistä apua ja kapasiteetin kasvattamista.

Referenssipaperi oli vuoden 2021 alkaessa pitkälti valmis, mutta muutamia kysymyksiä on vielä auki. Näistä odotetaan poliittista ratkaisua lähempänä neuvottelujen päättämistä.

² Aloitteen jäsenet vuoden 2021 alussa: Albania; Argentiina; Australia; Brasilia; Chile; Costa Rica; El Salvador; Etelä-Korea; EU (=27); Hongkong; Islanti; Israel; Japani; Kanada; Kazakstan; Kiina; Kolumbia; Liechtenstein; Mauritius; Meksiko; Moldova; Montenegro; Nigeria; Norja; Paraguay; Peru; Pohjois-Makedonia; Venäjä; Saudi-Arabia; Sveitsi; Taiwan; Thaimaa; Turkki; Ukraina; UK; Uruguay; Uusi-Seelanti.

Referenssipaperiin liittyy olennaisesti erilliset jäsenmaiden sitoumuslistat. Näissä ilmoitetaan, mille sektoreille kukin jäsenmaa tulisi sovittuja sääntöjä soveltamaan. Sitoumukset ilmoitetaan lisäsitoumuksina GATS artiklan XVIII nojalla. Tällä hetkellä 57 jäsentä on toimittanut sitoumuslistaluonnoksensa ja lopuilta listaa odotetaan mahdollisimman pian.

Investointien helpottaminen

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvotteluvaiheeseen siirtyminen lykkääntyi koronapandemian vuoksi syksyyn 2020, mutta siitä lähtien neuvotteluja aloitteesta on käyty tiiviiseen tahtiin. Tahti jatkuu ripeänä myös vuonna 2021. Pyrkimyksenä on saada pääsiäiseen mennessä valmiiksi eri jäsenten ehdotukset sisältävä yhdistetty teksti, jonka pohjalta tulevaa sopimusta neuvotellaan. Vaikeampia kysymyksiä käsitellään jatkossa erikseen myös pienryhmissä. Haasteena neuvotteluissa on kuitenkin edelleen pandemia, eikä sopimuksen valmistuminen seuraavaan WTO:n ministerikokoukseen mennessä ole realistista.

Suomen kanta

Valtioneuvosto pitää aloitetta investointien helpottamisesta ja sen suurta osallistujamäärää myönteisenä.

EU pitää aloitetta tärkeänä, ja sisäistä keskustelua on käyty siitä, miten EU maailman suurimpana ulkomaisena investoijana voisi saada nyt neuvoteltavasta sopimuksesta mahdollisimman käyttökelpoisen.

Pääasiallinen sisältö

Investointien helpottamisaloitteeseen (Investment facilitation for development) osallistuu 105 WTO-jäsentä, mikä on suurin jäsenmäärä useanvälisissä aloitteissa. Aktiivisten maiden joukko on tätä huomattavasti pienempi, mutta tekstiehdotuksia tekevät aktiivisesti niin teollisuusmaat kuin kehitysmaatkin. Yksi syy aloitteen suurelle osallistujamaiden määrälle on kehityksen potentiaalinen aito hyödyllisyys myös kehitysmaille, joita valtaosa WTO:n jäsenistöstä on.

Komissio on neuvottelumandaattinsa puitteissa osallistunut erittäin aktiivisesti keskusteluihin. Alustavien arvioiden mukaan sopimus investointien helpottamisesta ei toisi EU:lle merkittäviä uusia velvoitteita, koska monet neuvoteltavista toimintatavoista ovat jo EU:n aktiivisessa käytössä.

Afganistan; Argentiina; Australia; Bahrain; Barbados; Benin; Brasilia; Burundi; Chile; Costa Rica; Djibouti; Dominica; Dominikaaninen tasavalta; Ecuador; El Salvador; EU (27); Filippiinit; Gabon; Gambia; Grenada; Guatemala; Guinea; Guinea-Bissau; Honduras; Hong Kong; Kiina; Islanti; Indonesia; Japani; Jemen; Kamputsea; Kap Verde; Kanada; Kazakstan; Kiina; Kongo; Keski-Afrikan tasavalta; Kirgistan; Kolumbia; Kongo; Korean tasavalta; Kuwait; Laos; Liberia; Macao Kiina; Malesia; Marokko; Mauritania; Mauritius; Meksiko; Moldova; Mongolia; Montenegro; Myanmar; Nicaragua; Nigeria; Norja; Pakistan; Panama; Paraguay; Pohjois-Makedonia; Qatar; Sambia; Saudi Arabia; Seychellit; Sierra Leone; Singapore; Surinam; Sveitsi; Taiwanin, Penghun, Kinmenin ja Matsun erillinen tullialue; Tadžikistan; Togo; Tsadi; Turkki; UK; Uruguay; Uusi-Seelanti; Vanuatu; Venäjä; Yhdistyneet Arabiemiraatit; Zimbabwe

Konkreettisena tavoitteena neuvotteluissa on luoda läpinäkyvä, tehokas ja investointiystävällinen liiketoimintaympäristö. Tässä keskeistä on tarpeettomien muodollisuuksien ja päällekkäisen byrokratian vähentäminen. Sopimuksen arvioidaan hyödyttävän erityisesti pienyrityksiä. Esimerkiksi parempi läpinäkyvyys ja tiedonsaanti ovat konkreettisia hyötyjä.

Neuvoteltavia aiheita ovat muun muassa investointeja koskevan sääntelyn läpinäkyvyys, hallinnollisten menettelyjen ja vaatimusten virtaviivaistaminen ja nopeuttaminen, kontaktipisteet ja asiamiesmenettely, erityis- ja erilliskohtelu kehitysmaille, läpileikkaavat teemat (yritysvastuu, korruptio) sekä instituutionaaliset järjestelyt. Sopimuksesta neuvotellaan jäseniä sitovaa, mutta sitovuuden taso vaihtelee osioittain. Osa lausekkeista on kirjattu suositusluontoisiksi.

MSME (mikro-, pien- ja keskisuuret yritykset)

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

WTO:n mikro- pien- ja keskisuurten yritysten (MSMEs) epävirallinen työryhmä hyväksyi joulukuussa kuusi pk-yritysten asemaa parantavista suositusta. Suosituspaketti esiteltiin WTO:n yleisneuvoston kokouksessa 14.-17. joulukuuta ja sai positiivisen vastaanoton. Vuonna 2021 tullaan keskittymään suositusten toimeenpanoon.

Suomen kanta

Valtioneuvosto kannatti mikro- ja pk-yrityksiä koskevan epävirallisen työryhmän perustamista edellisessä WTO:n ministerikokouksessa Buenos Airesissa joulukuussa 2017 ja hyväksyi suosituspaketin kirjallisessa menettelyssä joulukuussa 2020. Aihe ja joulukuussa 2020 hyväksytty suosituspaketti voivat toimia myönteisenä kokoavana teemana, jonka alla voitaisiin käsitellä mikro- ja pk-yritysten maailmankauppaan osallistumisen haasteita.

Pääasiallinen sisältö

Maailman kauppajärjestön Buenos Airesin ministerikokouksessa (2017) 87:n jäsenmaata antoi julkilausuman mikro-, pienten ja keskisuurten yritysten (MSME) epävirallisen työryhmän perustamiseksi WTO:lla. MSME-työryhmässä on nyt yhteensä 90 jäsentä.

Epävirallisen työryhmän hyväksyttyä 11. joulukuuta 2020 pk-yritysten asemaa kansainvälisessä kaupassa parantavia suosituksia koskevan paketin, saavutettiin samalla ensimmäinen konkreettinen tulos Buenos Airesin ministerikokouksessa 2017 käynnistyneistä useanvälisistä neuvotteluista.

Hyväksytyt kuusi suositusta tai julistusta ovat vapaaehtoisia ja ei-sitovia. Ne liittyvät MSME-yritysten tiedonsaannin parantamiseen, kaupan menettelyiden helpottamiseen, rahoitukseen, rajat ylittäviin maksuihin, markkinatietoihin sekä sääntelyn kehittämiseen myös MSME-yritykset huomioiden.

Tekstipaketin tukijat:

Afganistan; Albania; Antigua ja Barbuda; Argentiina; Armenia; Australia; Bahrain, Belize; Brasilia; Brunei Darussalam; Chile; Costa Rica; Dominica; Dominikaaninen tasavalta; Ecuador; El Salvador; EU (27); Filippiinit; Grenada; Guatemala; Guyana; Honduras; Hong Kong; Kiina; Islanti; Israel; Japani; Kanada; Kazakstan; Kenia; Kiina; Kirgistan; Kolumbia; Korean tasavalta; Kuwait; Laos; Liechtenstein; Mali; Mauritius; Meksiko; Moldova; Mongolia; Montenegro; Myanmar; Nicaragua; Nigeria; Norja; Norsunluurannikko; Paraguay; Peru; Pohjois-Makedonia; Qatar; Saint Kitts ja Nevis; Saint Lucia; Saint Vincent ja the Grenadinit; Saudi Arabia, Singapore; Sveitsi; Taiwanin, Penghun, Kinmenin ja Matsun erillinen tullialue; Thaimaa; Togo; Turkki; UK; Ukraina; Uruguay; Uusi-Seelanti; Venäjä; Vietnam

Suosituksen pääasiallinen sisältö;

- 1) Suositus WTO-jäsenille tarjota, vapaaehtoiselta pohjalta, MSME-relevanttia informaatiota WTO:lle jäsenmaata koskevan kauppapoliittisen tarkastelun yhteydessä. Tiedot voivat sisältää informaatiota esimerkiksi MSME-yritysten merkityksestä kansantaloudelle, niiden osuudesta ulkomaankaupasta tai erilaisista MSME-yritysten kansainvälistymistä tukevista ohjelmista. WTO:n sihteeristölle suositellaan tietokannan perustamista jäsenmailta saatuja tietoja koskien.
- 2) Julistus, jolla WTO:n jäseniä rohkaistaan ”Global Trade Helpdesk” (GTH)- aloitteen toiminnan tukemiseen sekä tarjoamaan vapaaehtoiselta pohjalta ajantasaista tariffi- ja sääntelyinformaatiota WTO:n sihteeristölle, joka välittää tiedot eteenpäin GTH:lle.
- 3) Suositus kaupankäynnin menettelyitä koskevan monenkeskisen *sopimuksen* (Trade Facilitation Agreement, TFA) toimeenpanemiseksi, huomioiden myös MSME-yritykset.
- 4) Suositus MSME-yritysten huomioimisesta kansallisen sääntelyn kehittämisessä teemoissa, jotka WTO:n sopimukset kattavat
- 5) Suositus WTO-jäsenille päivittää sovelletut tariffi- ja muut markkinoillepääsytiedot WTO:n tietokantaan (WTO Integrated Database), jotta varmistettaisiin kattava ja luotettava markkinoillepääsytieto myös MSME-yrityksille.
- 6) Julistus WTO-jäsenille edistää MSME-yritysten rahoitusmahdollisuuksia sekä tukea ratkaisuja, joilla helpotetaan haasteita liittyen rajat ylittäviin maksuihin.

MSME-työryhmän työssä tullaan keskittymään seuraavaksi suositusten toimeenpanon edistämiseen, osallistujajoukkoa pyritään laajentamaan mutta myös uusia aiheita tullaan ottamaan käsittelyyn.

Kansallinen valmistelu

E-kirjettä on käsitelty kauppapoliittisen jaoston (EU2) kirjallisessa menettelyssä (päättynyt 8.3.2021)

Eduskuntakäsittely

Eduskunnalle on toimitettu WTO:n Dohan kehityskierroksesta useita selvityksiä. Dohan kehityskierrokseen valmistautumisesta eduskunnalle on toimitettu E-kirje (E 15/1999 vp) 3. toukokuuta 1999. Valmisteluista on tiedotettu myös E-jatkokirjeillä sekä erillisillä muistioilla vuosien 1999 ja 2001 välillä. Tämän jälkeen eduskunnalle on toimitettu E-kirje (E 121/2001 vp) 26. marraskuuta 2001 Dohan kehityskierroksen aloittamisesta. Eduskuntaa on tiedotettu kehityskierroksen kulusta usealla E-jatkokirjeellä vuosina 2002-2008.

Edellä mainituissa kirjeissä on käsitelty myös Dohan kehityksenkierrukseen liittyvää neuvoston antamaa neuvotteluvaltuutusta. Kyseinen valtuutus kattaa myös useanväliset WTO-neuvottelut.

Eduskunnalle annettiin selvitys sähköisen kaupan useanvälisten neuvottelujen aloittamisesta sekä komission suosituksesta neuvotteluihin liittyviksi lisäneuvotteluohjeiksi 9.5.2019 E-kirjeellä (E 5/2019 vp).

Laatijoiden ja käsittelijöiden yhteystiedot

Pasi-Heikki Vaaranmaa, UM/TUO-10, pasi-heikki.vaaranmaa@formin.fi, puh. 0295 351 700
Ismo Kolehmainen, UM/TUO-10, ismo.kolehmainen@formin.fi, puh. 295 350 379
Niina Blomberg, UM/TUO-10, niina.blomberg@formin.fi, puh. 0295 350 263
Petri Kuurma, UM/TUO-10, petri.kuurma@formin.fi, puh. 295 351 427
Mari Lankinen, UM/TUO-10, mari.lankinen@formin.fi, puh. 295 350 642
Jukka Nikulainen, UM/TUO-20, jukka.nikulainen@formin.fi, puh. 295 350 485
Vilma Peltonen, UM/PE GEN, vilma.peltonen@formin.fi, puh. +41 22 919 4251

EUTORI-tunnus

EU/2020/0174

Liitteet**Viite** UM2021-00203

Asiasanat	Kauppapoliittinen komitea palvelut ja investoinnit, WTO
Hoitaa	UM
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, STM, TEM, TULLI, VM, VNK, YM
